

MI LESZ VELED EMBERKE ?

A MAGYAR GEOLÓGIAI SZOLGÁLAT

1990-től a magyar állami földtani intézményrendszer jelentős szervezeti és feladatváltozáson ment át. Korábban a Központi Földtani Hivatal (KFH) mint országos hatáskörű szerv a központi tervutasításos rendszernek megfelelően ellátta a földtannal kapcsolatos hatósági feladatokat és elosztotta az állami költségvetési kereteket.

A piacgazdaságra való áttérés eredményeképpen a nyersanyagkutatás és -termelés a vállalkozói szférába került át, jórészt koncessziós rendszerbe. Ezért a korábbi kutatásirányítási célokhoz kapcsolódó állami tevékenység és az állami tulajdonosi jogokhoz kapcsolt beavatkozási feladatok megszűntek.

A Magyar Geológiai Szolgálatot (MGSZ) a 132/1993. (IX. 29.) sz. kormányrendelet hozta létre az állami földtani feladatok ellátására. A Magyar Geológiai Szolgálat önálló feladat- és hatáskörrel rendelkező központi hivatalként működik az ipari és kereskedelmi miniszter felügyelete alatt. Az MGSZ keretében önálló jogi személyként működnek a szakmailag önálló, gazdálkodásukat tekintve részben önálló kutatóintézetek: a MÁFI és az ELGI.

Az 1990—94. évek közötti időszakban az állami földtani intézmények (KFH-MÁFI-ELGI-MGSZ) együttes költségvetési támogatásai nominálisan közel a felére (55%) csökkentek.

Az állami földtani intézményrendszer létszáma a költségvetési támogatás csökkenésével párhuzamosan, lépcsőzetesen csökkent, és 1994-re az 1990. évi 1/3-át érte el, 1398 főről 411 főre csökkent.

A Magyar Geológiai Szolgálat élén a főigazgató áll. A főigazgató mellett működik a Földtani Tanács, mely 14 tagból áll. Tagjait a földtannal kapcsolatban levő minisztériumok, hivatalok és szakmai egyesületek delegálják. A Földtani Tanácsnak véleményező és javaslattevő jogköre van.

A Magyar Geológiai Szolgálat nagyobb egységei a következők:

- a főigazgató közvetlen irányítása alatt működő részlegek, ezek
 - a Földtani Szakhatósági Főosztály,
 - a Geológiai Információs Központ,
 - a Gazdasági Hivatal;
- a Magyar Állami Földtani Intézet;
- a Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet.

A Földtani Szakhatósági Főosztály ellátja az MGSZ-re háruló szakhatósági, szakvéleményezési

feladatokat. A szakhatósági feladatok célja a földtani környezet felhasználása és védelme közötti egyensúly megteremtése az állami döntésekben, az ásványvagyon-gazdálkodás és -védelem feladataiban, a regionális és a települési önkormányzati munkában, valamint a környezet- és természetvédelem földtannal összefüggő munkájának segítése.

Az Információs Központ keretében működő Országos Földtani és Geofizikai Adattár központi, országos gyűjtőkörrel rendelkező adattár, amely az ország területén végzett földtani kutatások eredményeit gyűjti, kezeli és szolgáltatja. Az Adattár szolgálat hivatalos adatokat intézmények és vállalatok részére, a koncessziós szerződésekből adódó adatvédelem figyelembe vételével.

A MÁFI és az ELGI az MGSZ keretében önálló jogi személyként működik, saját szervezeti és működési szabályzat alapján.

A kutatási feladatok végzése elsősorban projekt rendszerben történik. A projektek külső intézmények (pl. minisztériumok, települések önkormányzata) hivatalos kezdeményezésére, az intézetek saját javaslatára, illetve bármely kutató javaslatára jönnek létre.

Az intézetek tevékenysége a földtan (geológia, geofizika) tudományának fejlődését, az ország földtani megismerését, az országos hatáskörű szervek szakágazati tevékenységének ellátásához szükséges tudományos alapokat és információkat biztosítja. Munkájuk elősegíti a stratégiai nyersanyagkutatást, a környezetvédelmi, vízgazdálkodási, mezőgazdasági, területhasznosítási feladatok megoldását.

A feladatokra szánt költségvetési támogatás százalékos megoszlásából a következők látszanak:

- ennek legnagyobb részét (50%) kutatásokra fordítjuk,
- az információ szolgáltatás és közszolgálat teszi ki a 20%-át,
- a földtani szakhatósági feladatok ellátására jut 15%,
- a Gazdasági Hivatal működtetésére fordítunk 10%-ot,
- az MGSZ irányítására 5% jut.

A Magyar Geológiai Szolgálat csak olyan tevékenységet folytat, melyet a bányatörvény, vagy a fenti kormányrendelet megszab, illetve az illetékes tárcák igényelnek.

*dr. Farkas István,
az MGSZ főigazgatója*